

Nezavisnost vrhovnih revizijskih institucija (VRI)

Vrhovne revizijske institucije

Vrhovne revizijske institucije pomažu institucijama vlasti da unaprijede poslovanje, povećaju transparentnost, osiguraju odgovornost, održe kredibilnost, suzbiju korupciju, promoviraju povjerenje javnosti i jačaju efikasnost i efektivnost upotrebe javnih resursa s ciljem stvaranja vrijednosti i koristi za građane. Vrhovne revizijske institucije također daju značajan doprinos realizaciji Agende 2030 i Ciljeva održivog razvoja.

Nezavisne VRI su ključne i značajne

Za međunarodnu zajednicu i zajednicu donatora

jer promoviraju

- dobru upravu, bolje javno upravljanje i transparentno i odgovorno korištenje javnih sredstava
- vladavinu prava, integritet, ekonomski rast, društvenu pravdu i jednakost
- jačanje učinka javnog sektora
- borbu protiv korupcije, rastrošnosti i neefikasnosti
- uspješnu implementaciju Agende Ujedinjenih naroda 2030 putem pregleda i praćenja implementacije Ciljeva održivog razvoja

Za građane

jer doprinose

- jačanju parlamentarnog nadzora i demokratije putem jačanja odgovornosti institucija vlasti
- jačanju pouzdanosti i efektivnosti javnog sektora
- stabilnosti i ekonomskom rastu zemlje
- unaprjeđenju kvalitete isporuke javnih usluga
- suzbijanju prevara u javnoj upravi

Za Ujedinjene narode

zbog podizanja svijesti

- da VRI mogu svoje zadatke izvršavati objektivno i efektivno jedino ako su nezavisne od subjekta revizije i zaštićene od vanjskog uticaja
- o važnosti uloge VRI u promoviranju efikasnosti, odgovornosti, efektivnosti i transparentnosti javne uprave – faktora koji također doprinose realizaciji Ciljeva održivog razvoja (SDGs)

Izazovi po nezavisnost VRI

Globalni izvještaj o pregledu stanja je trogodišnji pregled stanja učinaka i kapaciteta VRI

Zakonski status

- **52%** VRI imaju uspostavljen **zakonski okvir koji u potpunosti štiti njihovu nezavisnost**

Operativna nezavisnost i objavljivanje izvještaja

- **50%** VRI objavljuju **najmanje 80%** svojih izvještaja o reviziji (70% u 2014.)
- Čak **27%** VRI **ne objavljuju nikakve izvještaje o reviziji** (15% u 2014.)
- **10%** VRI **nemaju slobodu** da objavljuju izvještaje, a **31%** VRI se suočava **sa ograničenjima** u objavljivanju
- **30%** VRI nisu u mogućnosti dobiti **blagovremen, neograničen i slobodan pristup informacijama**
- U **48%** zemalja nema **javnih saslušanja** na kojima se razmatraju izvještaji o revizijama VRI

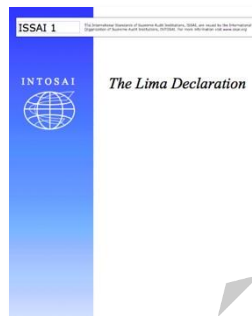
Finansijska nezavisnost

- Kod **54%** VRI, budžetski proces nadziru **subjekti koje VRI revidira**, a ne zakonodavna vlast
- **64%** VRI je izvijestilo o **uplitanju izvršne vlasti** u budžetski proces (41% u 2014.)

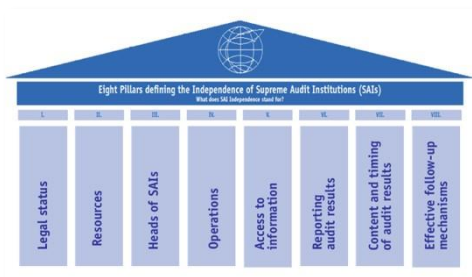
Inicijative INTOSAI-a za jačanje nezavisnosti VRI

INTOSAI je vatreni zagovornik nezavisnosti VRI. U nastavku su pobrojane brojne mjere koje je INTOSAI poduzeo kako bi promovirao i podigao svijest o ovom pitanju:

- Usvajanje **Limske deklaracije o smjernicama za pravila revizije (1977)**

- Usvajanje **Meksičke deklaracije o nezavisnosti vrhovnih revizijskih institucija (2007)** koja postavlja **osam osnovnih stubova nezavisnosti VRI**

- **Program o nezavisnosti** Razvojne inicijative INTOSAI-a (IDI) koji za cilj pružiti podršku VRI-ma u dostizanju većeg stepena nezavisnosti uzimajući u obzir činjenicu *da je nezavisnost evoluirajući proces i kontinuirani tok rada za VRI*

- **Strateški plan INTOSAI-a 2017.-2022.** definiše nezavisnost VRI kao jedan od strateških prioriteta: “zagovaranje i podržavanje nezavisnosti VRI”

- Organiziranje **17. UN/INTOSAI seminara** na temu “**Nezavisnost vrhovnih revizijskih institucija**” (2007)

- Revolucionarno priznanje **opetovane podrške** Ujedinjenih naroda, posebno putem **rezolucija Generalne skupštine A/66/209 (2011) i A/69/228 (2014)**

- Priprema i distribuiranje **materijala o nezavisnosti VRI** među članicama INTOSAI-a koji sadrži 8 stubova nezavisnosti definisanih Meksičkom deklaracijom Rezolucijom Generalne skupštine UN-a A/66/209

- U aprilu 2018., Generalni sekretarijat INTOSAI-a obavijestio je generalnog podsekretara UN-a Liu Zhenmina o nalazima iz IDI-vog Globalnog izvještaja o pregledu stanja; UN je obećao da će poduzeti radnje kako bi propratio ovo pitanje.